

UNIVERSITAT CATALANA

PUBLICACIÓ QUINZENAL

Redacció i Administració: UNIVERSITAT

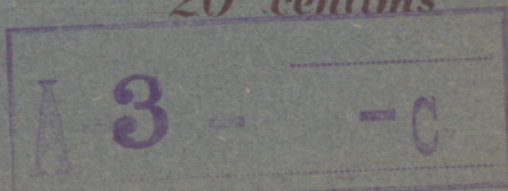
Barcelona, 21 novembre 1932

Gravat al boix, d'Antoni Gelabert

Número 2

20 cèntims

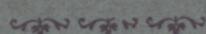
Escola Cervantina d'orientació professional

Ensenyament primicièr, Batxillerat, Comerç i Magisteri

Classes reduïdes: de dos quarts de 4 de la tarda, a les 8 del vespre

Director: Durany i Bellera

Sapúlveda, 174, primer 2.^a

Barcelona

'BAR ESTUDIANTIL'

GRANVIA, 592

(Enfront de la Universitat)

Licors i «Bocadillos» de tota mena

SERVEI ESMERAT

Quiosc

S P O R T

● **El preferit dels estudiants**

Llibreria ● Papereria
● Impremta ●

MATERIAL ESCOLAR DE
Vda. de Rosals

Fàbrica de carllpas-
sos i llibres ratllats

Despatx: Portaferriassa, 30

Tallers: Camprodon 14. Tel. 17713

Exportadora Asturiana

“Bocadillos”

de Peix

Mariscs

Bruc, 30 - Telèfon, 14942

UNIVERSITAT CATALANA

El Tercer Congrés Universitari Català

pel Dr. J. M. Bellido

EL primer número de UNIVERSITAT CATALANA ens innova que el dia 26 d'octubre passat, l'alumne de la Facultat de Dret En Ferran Rúbies, en la Assemblea ordinària de l'Associació d'Alumnes de la seva Facultat, insistí sobre la necessitat de convocar el Tercer Congrés Universitari Català durant el present curs, i diu també que el Secretari, en nom de la Junta, es féu seva la proposició.

Jo no sé pas si la iniciativa d'aquesta convocatòria es deu al jove Ferran Rúbies, o si aquest es féu ressò d'alguna suggestió anterior: tant se val. El seu prec oportuníssim, cal que sigui recollit, i cristal·litzi en una feliç realització. Per assolir-la, hom necessitarà l'esforç de tots, del Rector al més jove estudiant. Ara, més que en 1903 i en 1918, aquest esforç pot i deu fer-se.

En 1903, uns homes decidits, estudiants gairebé tots, i uns pocs extrauniversitaris, convocaren i reuniren el I Congrés Universitari Català. No els fou permès de celebrar les sessions a la Universitat, i la col·laboració del professorat fou reduïdíssima, però valuosa. La lectura del volum de les deliberacions és interessant: les enyorances medievalitzants, l'afany de preveure totes les incidències imaginables en la vida de la Universitat futura que somniàvem, la imprecisió en els desigs i els projectes, no feren impossibles les realitzacions, com els Estudis Universitaris Catalans, intent de complementació dels ensenyaments d'humanitats, vivent encara, i reintegrat ben recentment al clos universitari. Amb les llurs altes i baixes, els Estudis, vells de 29 anys, honoren i per ells tots sols justifiquen el I Congrés Universitari Català, que els engendrà.

Si aquest primer Congrés postulava una Universitat nova, sense cap parentiu amb la Universitat oficial existent, el II Congrés, reunit en 1918, volgué fer possible la integració de la Universitat que hom tenia en la realitat de la vida social catalana, en vistes a la renovació autonomista que hom veia imminent. El professorat jove, els estudiants i bon nombre d'amics de la cultura nostrada s'aplegaren, a la Universitat mateixa, i deliberaren tota una setmana en franca companyonia i amb desig d'encert. No hi foren tots els que devien ésser-hi: alguns dels elements directius del Departament de Instrucció de la Mancomunitat es tancaren en un isolament còmode, que rebé la punició adequada pocs anys després. De les deliberacions i de l'actuació de la Junta permanent que restà, en sortí l'Estatut de la Universitat catalana, publicat en 1919, que ha servit de patró a tots els projectes recentment discutits i proposats. «Fruit memorable de col·laboració de professors i alumnes», com s'ha proclamat sempre que hom ha parlat de la inoblidable assemblea; en ella dominà un sentit pregonament català, sempre assenyat i pràctic. Els congressistes aclamaren les declaracions que s'hi feren sobre la unitat de la cultura superior catalana, universitària i extrauniversitària, que forma un sol cos vivificat per una ànima sola, sigui quin sigui el local en què s'acoblin mestres i deixebles, o el pressupost sobre del qual gravitin les despeses.

L'esperit del Congrés de 1918 ha perdurat fins ara: certament, hom no pot considerar-lo esgotat. Però fets nous i problemes passats avui al primer terme, ens obliguen a reunir-nos novament. L'Estatut de Catalunya ens imposa als catalans una decisió que implica una gran responsabilitat, sobre la unitat o la pluralitat dels centres d'estudis superiors; a més, cal fer que la unitat espiritual de la cultura catalana proclamada fa 15 anys, sigui una realitat tangible: és forçós precisar quins són els drets de les minories de llengua, i articular-los per acord de tots. I és com sempre útil discutir, on tots hi puguin dir la seva, els nombrosos problemes que la vida universitària i la de cada una de les Escoles ens posen a cada moment.

Tampoc no cal oblidar que en certs moments de la vida dels pobles és convenient per a les decisions que es prenguin, que cada estament exposi clarament el seu pensar, i reclami la seva part de responsabilitat: els universitaris tots, docents i discents, tindriem en el Congrés l'ocasió de complir aquest deure primordial.

Esperem, doncs, que el prec de Ferran Rúbies no serà va: que actuarà tot seguit una comissió organitzadora, ben activament, i que un matí lluminós de la pròxima primavera, al Paranimf, ens reunirem, presidits pel Rector, i acompanyats de tot Catalunya, els astudiants i els professors, tots, per inaugurar el nostre Congrés, i que després deliberarem els dies que calgui, i assessorarem els nostres polítics i el nostre poble, que en darrer terme hauran de decidir.

I aquesta vegada volem creure que ningú, ni alt ni baix, es mantindrà apartat de l'assemblea nostra, fent com si ignorés que les dictadures culturals, més que les de altra mena, són impossibles.

Visca el III Congrés Universitari Català!

Alguns principis fonamentals del règim públic català

per F. Maspons i Anglasesell

El dret públic català és el que Catalunya instituí per a si mateixa durant els segles que va ésser un Estat i aquell amb el qual va regir la seva vida pública, fins que al 1714, el rei d'Espanya, Felip de Borbó, va entrar en el seu territori amb la força de les armes.

Com tot sistema de dret que s'ha anat constituint per a regir les diverses activitats d'un poble, té unitat formal i espiritual, i és animat per l'esperit propi de la nació catalana.

Havent estat aquest, des de l'inici, d'orientació democràtica, les seves normes porten a solucions similars a les preconitzades pel dret públic característic de la postguerra.

El concepte català d'Estat recorda una de les més avançades tendències actuals. Tomàs Mieres, el canceller de Alfons IV, concep l'Estat com una organització d'unitats; en ella, la unitat política no és l'Estat, sinó la ciutat; l'Estat és la resultància de la seva articulada unió ¹.

Georges Sulle, estudiant l'evolució de l'Estat modern, considera que el seu millorament ha de venir d'una orientació semblant, ço és, de transformar els Estats en una organització d'organitzacions, en la qual cada un dels nuclis naturals que conviuen dintre llurs fron-

teres, tingui amples facultats, rectores de la seva pròpia vida ², com ha fet la Alemanya republicana. «Il convient dire — fa notar Verneuil a la Revue de Allemagne ³ — que l'Allemagne est le pays des organisations et non de l'organisation. Ce n'est pas, tant s'en faut, la même chose».

L'Estat, en el règim català, és un instrument que, s'ha d'adaptar a la manera d'ésser de les diverses unitats organitzades, és a dir, de les ciutats que són els nuclis vitals de la nació.

El nex que uneix les ciutats no és la llei política, sinó una lligam natural, constituït pel fet de parlar una mateixa llengua, i concebre, i viure, les institucions socials i jurídiques d'una manera semblant ⁴.

L'Estat és, doncs, una estructura supeditada al fet nacional, i ideada per a coordinar els diferents agrupaments que l'integren, en forma que els ajudi a satisfer més fàcilment les seves necessitats. Segons vella expressió de Mieres, per a coordinar-les a la manera com ho estan, entre si, els membres del cos humà ⁵ sota l'ègida d'un cap. Segons el professor de l'antic Estudi, o Universitat de Barcelona, Joan Pau Xammar, aquest cap no és el rei, sinó la ciutat que té la categoria de capital

(1) *Apparatus super Constitutionibus Cathalauniae Collatio*. 8, cap. 4 núm. 4.

(2) *Revue Générale du Droit International*, novembre, desembre de 1927 *La réforme du Conseil de la Société des Nations*.

(3) *La Démocratie en Allemagne*.

(4) Mieres, id., id. Col. 8, cap. 4 núm. 20

(5) Mieres, id., id., Col. 8, cap. 4 núm. 20

del territori ⁶; és a dir, no és un poder personal, sinó social.

La finalitat per a la qual l'Estat ha de governar és la benestança dels ciutadans. La Constitució del 1283, que regula el funcionament de les Corts Catalanes, ja els assigna un objectiu. És un objectiu paral·lel al que Mac Donald preconitzava per a l'Estat a l'Assemblea que la Societat de Nacions va celebrar al setembre del 1929. Mac Donald deia que el govern, que representa, dins l'Estat, la majoria dels ciutadans, s'ha d'esforçar a aconseguir que fins aquells que se'n diferencien i constitueixen una minoria, es trobin bé dins el seu territori ⁷. La Constitució diu que les Corts han de legislar per aconseguir el *bon stament* del país ⁸.

La base del *bon stament* és que l'Estat garanteixi als ciutadans el normal exercici de les seves llibertats ⁹ i, per tant, també la d'actuar-hi en forma més adequada a la seva manera de ésser nacional.

Aquest concepte és fonamental, i per aquesta causa, així en les lleis com en la fraseologia popular, la paraula *llibertat* és sinònima de *dret*. Encara avui el poble, per a significar el *dret a fer*, diu la *llibertat de fer*.

El concepte de llibertat enclou tot el problema de les relacions entre el governant i els governats, de les facultats del poder i les prerrogatives ciutadanes.

En el règim català, aquest concepte és definit pels seus límits. La llibertat és el dret de fer, o deixar de fer, tot el que no prohibeixin les normes a les

quals s'ha de subjectar; les quals no pot decidir ni alterar cap home, encara que estigui investit de la potestat suprema, perquè són de dret natural.

Jaume Carner, referint-se a les facultats de l'autoritat, diu que per ésser de dret natural, l'home investit del poder no les pot alterar, és a dir, ni les pot agreujar ni emancipar-se'n ¹⁰.

Per aquest motiu en dret català, la llei no és una ordinació preceptiva, que prohibeix, autoritza i imposa càstigs, sinó una fórmula escrita per a facilitar l'actuació ciutadana. Un dels nostres antics juristes expressa aquesta idea dient, que les lleis s'escriuen perquè hom pugui recordar amb major facilitat el que li convé fer a cada moment per a obrar bé.

(Seguirà)

DESCOMPTE, portant aquest número de
UNIVERSITAT CATALANA

(6) *Civilis Doctrina*, paràgraf 6, núm. I.

(7) *Société des Nations, Journal Officiel. Suplement spécial* núm. 75. *Actes de la dixième séance ordinaire de l'Assemblée.*

(8) *Constitucions de Catalunya*. Vol. I, Llibre I, tít. 14, llet. I.

(9) *Constitucions de Catalunya*. Vol. I, Llibre I, tít. 19, llei I.

(10) *Variarum Resolutionum Iuris*, part. 2, cap. 2, núm. 81.

L'esperit dels esports a les Escoles Noves

per Pere Llobera

A Suïssa de les institucions d'ensenyament anomenades dins de la pedagogia moderna Escoles Noves, les del País de Vaud i les de Ginebra, de fama internacional, estan federades per a l'organització de campionats escolars de futbol, tennis, hockey, ping-pong, esports d'hivern, natació i atletisme, en primer lloc; i el 1929, com en alguns anys, celebraren, a finals de curs, amb motiu del repartiment de copes i trofeus, una festa de germanor.

Hi assistiren molts deixebles i gran nombre de professors, entre aquests, nosaltres personalment, en representació d'un d'aquells centres educatius més concorreguts per nois de totes les nacions, en el qual professàvem, feia dos anys, matemàtiques, geografia i ciències naturals, en els graus preparatoris per a l'ingrés a instituts, escoles especials i universitats. Per tal de comprendre la classe d'alumnes amb què tractàvem, cal notar que en bona part de les Escoles Noves de la Suïssa romana, a més dels que pertanyen al país, generalment en minoria, en tenen d'altres de procedència estrangera, sobretot nord-americans, russos, polonesos, txecoslovacs, austriacs, alemanys, holandesos, anglesos, egipcis, hindús, xinesos, japonesos, australians i del centre i sud d'Amèrica.

El dia de la gatzara, doncs, després de l'àpat a la vora del llac Lemán, tot Vidy vibrava. De tot arreu de la platja nacional helvètica sorgien coratjosos parlaments al·lusius a l'acte, i eren rebuts, sense excepció, amb xardoroses ovacions. Fou en aquelles circumstàncies i en aquell ambient d'entusiasme

universal que pronunciàrem, en francès, aquestes paraules:

Si volem que un treball qualsevol produeixi un efecte determinat, així que anem a realitzar-lo hem de prendre una posició d'optimisme, de creença absoluta en l'aficàcia de la nostra obra. Hem d'estar plenament convençuts que, en realitat, l'esforç portarà les conseqüències que anhelem. És un fenomen d'autosuggerió.

Aquells que en els esports no veuen res més que una gimnàstica especial, que un sistema com un altre per a enfortir els òrgans, podríem ben bé substituir-los per moviments executats en una cambra especial o a les sales d'un gimnàs, car a fi de comptes, per més partits que facin, no obtindran altres conclusions.

Els que tenen la convicció que les activitats esportives no són diversa cosa que una manera llastimosa, com moltes, de perdre el temps, també podríem reemplaçar-los per una hora de fer la sesta, d'anar a deambular per carrers i places, o de jugar al dòmino, per tal com, si en un dia de mal humor es decidissin a practicar-los, efectivament, no farien res més que perdre el temps.

Però els deixebles de les nostres escoles —afegíem— han superat aquestes estèrils actuacions. El jovent entusiasta que hi assisteix cospa en els jocs esportius moltes altres coses. Per què?

Quan els nostres estudiants practiquen els esports satisfan aspiracions que van més enllà dels simples actes materials de repetir bots o empènyer

una pilota. El fer esport és per a ells cosa de bon to, de gentleman, de persona completa en tots els ordres. Els professors també, en jugar amb els alumnes o en col·laborar a l'organització d'aquelles manifestacions, estan segurs que en els patis d'esbarjo es ventilen moltes possibilitats dels nois.

No al·ludim pas la milloració de llurs condicions atlètiques o fisiològiques, que això és efecte fàcil de comprendre i ningú no ho discuteix. Menys encara volem donar a entendre els privilegis d'ordre monetari que troben els que esdevenen primeres figures i els exerceixen com una professió. Tot això, que és una mica important, té, de més a més, força interès per a alguns individus, però mai no podria omplir les múltiples necessitats d'un sistema educatiu.

Ens referim a unes altres consideracions. Els esports, si es practiquen d'una manera lògica, conscient i ordenada, sense permetre que els envaeixin els excessos morbosos de les baixes passions, sense consentir que uns empresaris desaprensius els converteixin en un vulgar negoci d'espectacle, suposen, per a aquell que els practica i per a la col·lectivitat que els dona vida, una frescor i un sanejament d'esperit d'una empenta constructora formidables.

A l'individu li donen vigor a l'ànima, serenitat i bon humor. Li modelen les qualitats personals, el fan espavilat, llest i ràpid en l'actuar i li equilibren els nervis trasbalsats per tota mena de apetències, sense excloure les sensuals,

bé de vegades. Li ensenyen de guanyar les lluites amb honor, sense menysprear l'adversari per petit que sigui, i de perdre les pugnes més aferrissades amb resignació cordial. El vençut felicita el vencedor. En una paraula, fan l'home gran, sense que se'n prevalgui a l'àgora, sense que exploti aquella situació sentimental, que és la manera més gloriosa d'ésser heroic. Higiene, vigor i agilitat, per un costat; moral, contenció i bellesa, per un altre.

Als pobles susciten cooperacions diverses. Inicien societats a la manera dels cors o dels orfeons, com a Catalunya amb el F. C. Barcelona; fan néixer una disciplina voluntària, com a Alemanya; desperten una solidaritat nacional, com a França, esborren diferències de classe, com a Rússia; fan els homes més sociables, com a Anglaterra; exciten el sentiment patriòtic, com a Txecoslovàquia i a Itàlia, i promouen una educació col·lectiva, com a Suïssa. Circumstàncies totes que fan de força cohesionant i són com a fars lluminosos d'aquests països. I el més excel·lent de tot és que aquesta comprensió de consciència a consciència, aquesta dolça afabilitat de cor a cor, aquest esperit de germanor d'home a home, no romanen encongits entre dos jugadors o dos col·legis. Van de l'equip a l'entitat, de l'entitat a la comarca, de la comarca a la nació, de la nació a tot el món.

Es per aquesta transcendència, pedagògica i social a la vegada, que les Escoles Noves els han adoptat, els mantenen i els propaguen.

Per la nostra cultura

per J. M. Guix i Sugranyes

(Alumne de la Facultat de Dret, cinquè curs)

Es evident que el poder dels pobles no és el que s'adquireix per mitjà de les armes, imposant temor al més febles, ni signant tractats favorables. No és el que s'obté a força de guanyar batalles i de passejar grans exèrcits. La vertadera grandesa dels pobles, la més sòlida, la proporciona la cultura.

Atenes, Esparta i Roma, tingueren homes que amb l'única força de la cultura teixiren la glòria dels tres pobles immortals en una síntesi de civilització. El poder material d'aquelles terres, com el de moltes altres, s'ha esvaït sota d'un cel pretèrit. El seu poder espiritual, en canvi, encara avui enfervoreix el culte a les coses grans i belles.

Perquè el món, doncs, no ens menyspreï, perquè el món civilitzat no ens ignori, perquè el món mediocre, pràctic i egoista, no ens detesti, és precis que, a més de fixar el nostre pensament en el passat, fem gravitar la nostra atenció en el present i llencem la nostra mirada al futur. Sentir enyorança d'una futura grandesa espiritual: és el que cal avui a Catalunya.

Per això és precis que tots els catalans, sense distinció de classes i matisos, fem possible amb el nostre concurs el desenvolupament progressiu de l'ample i transcendental programa de cultura moral i física que l'imminent govern de la Generalitat haurà d'estructurar.

Una intensíssima campanya de cursos i conferències de divulgació de la

cultura catalana serà un dels mitjans més eficients per la pàtria. Després, cal també orientar la joventut cap a la pràctica de l'esport, però no de l'esport espectacle desmoralitzador, sinó de l'esport veritable, i d'una manera especial l'excursionisme. Una de les característiques que, precisament, hauria de distingir l'excursionisme és l'amor a les controvèrsies a l'alta muntanya. Recordi's que com més enlairats ens trobem, si bé és cert que veiem més misèries, també les veiem de més lluny. Tenir un concepte del món, de tot el que volta l'home, és quelcom difícil. A l'altura dels cimals poden aclarir-se molts dubtes. La joventut d'avui té la glòria d'haver donat el pas decisiu en la formació dels grups excursionistes. Ara cal que lluiti per despertar aquests grups a una vida espiritual. L'excursionisme ha d'ésser quelcom més que un problema de cultura física. S'imposa traduir a la realitat aquell anhelat «mens sana in corpore sano».

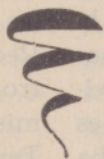
Per damunt de l'afer polític català —afer en el qual caben, com és natural, diferències de matis, de tendència i de procediment—hi ha l'afer de la cultura catalana, que no és un afer de dreta ni d'esquerra, per ésser de caràcter general. D'ací que tots els pobles de Catalunya necessitin viure una vida de cultura, talment com l'arbre frondós necessita escampar les seves branques a tots els horitzons.

No oblidem que avui Catalunya és un gran interrogant que s'obre als ulls

del món civilitzat. En aquesta hora històrica d'estructuració del nostre poble hem de tenir més que mai un ample sentit de responsabilitat. I per damunt de tot, hem de sentir l'imperatiu de la cultura si volem sentir-nos dignes patriotes. Cal que revifem tots els fogars de cultura que als nostres plans i muntanyes serveixen una flama esllanguida. Cal que la joventut d'aquest nou viure senti la santa frisança de saber per anar a la recerca dels llibres massa oblidats en els estants de les bibliote-

ques, igual com les abelles cerquen el rusc per entremig del boscatge.

Treballant així, la joventut coneixerà la història, la llengua i la vida tota que ha motivat Catalunya en la llarga travessia dels dies finits. Pensarà en problemes múltiples que formen l'engranatge de la seva existència. Pensant, hom li podrà preguntar què pensa. I llavors la seva resposta tindrà significació i valor. La joventut catalana voldrà dir: Vida, Il·lusió, Intel·ligència i Força.

Acadèmia BAIXAS

Carrer Pl, 1, primer
BARCELONA

**Dibuixos artístics i
industrials**

**Classes especials
per a les escoles
d'Arquitectura, En-
ginyers, Aparella-
dors, Peritatges i
Escola de Belles
Arts** ● ● ●

**Local amb escala inde-
pendent per a senyoretes**

Un aniversari

per Josep-Oriol Cusfi

El propassat dia 12, es complí l'aniversari—ben trist per nosaltres—del tancament de totes les Universitats de Catalunya per ordre de Felip V. La Universitat de Barcelona, víctima d'aquest decret, fou traslladada a Cervera, en premi a l'adhesió d'aquesta ciutat al rei nefast.

La ciutat de Barcelona havia sucumbit després d'un llarg setge, defensant heroicament les llibertats de Catalunya. S'havien signat unes capitulacions i les tropes espanyoles entraren al *cap i casal*: era l'onze de setembre de 1714. Felip V, però, passant per damunt de tots els pactes, havia de descarregar el seu odi damunt la ciutat indefensa. Cremà tots els privilegis, anul·là el Consell de Cent, declarà oficial la llengua castellana per tots els actes públics, féu matar insignes patricis i pacífics ciutadans que no havien comès altre delictes que haver defensat la seva Pàtria; empresonà gran nombre de persones per fútils motius, etc. etc. Es volia esborrar per sempre el nom de Catalunya.

Mes no n'hi havia prou amb totes aqueixes iniquitats: calia flagel·lar també l'ànima d'aquell poble tan abnegat. I volgué extirpar-ne la cultura. El decret del 12 de novembre no és més que la realització d'aquesta idea.

Els catalans de tots els estaments s'adonaren de seguida que els era negat el dret a la cultura autòctona, el dret d'instruir-se; veieren com la decadència de Catalunya com a nació anava a començar ràpidament... i el seu dolor no tingué límits. Es retornà la Universitat a Barcelona l'any 1837, pe-

rò era ja una altra: en ella no hi batejava l'esperit nostrat, s'hi parlava un llenguatge foraster...

L'any 1931 s'enfonzà la niçaga usurpadora, i ha passat un any. I la Universitat encara no és del tot nostra. Estudiants de Catalunya! Què hem de fer per retornar-li aquell esperit català? Treballar constantment, cada dia, en totes les ocasions, de tots els llocs, amb tots els mitjans; de defensar els nostres drets i fer-los prevaler, i finalment, acoblant-nos sense cap recel a l'entorn d'aquelles Associacions que amb més delit i entusiasme treballen per l'assoliment del nostre ideal.

*Cap nació no es pot guanyar
un bon judici en el món fins
que sap jutjar-se a si mateixa*

GOETHE.

ESTUDIANTS! Compreu els objectes d'escriptori i material de dibuix a la casa

**Material Escolar i
Científic, S. A.**

Suc. de J. Esteva Marata

Ronda Universitat, 7. - Telèf. 10505

L'ensenyament a Bèlgica

per Tobie Jonckheere

L'ensenyament primari

La instrucció obligatòria fou introduïda per la llei de 1914 que prescriu a tots els caps de família de fer donar o de donar a llurs fills una instrucció primària suficient. Els pares poden portar llurs fills a una escola pública o privada; els és també permès de fer-los instruir a domicili. L'obligació s'extén en un període de 8 anys: dels 6 als 14 anys. Els caps de família han de tenir cura que llurs fills segueixin regularment el curs, és a dir que no faltin a classe sense motiu legítim, durant més de tres sessions escolars per mes. L'assistència regular dels alumnes entra poc a poc en el costum: de totes maneres la llei imposa sancions als pares que donen proves de negligència o de malevolença; aquestes sancions comporten la penyora i l'empresonament.

Hi ha tres categories d'establiments d'instrucció primària: les escoles municipals, les escoles adoptades, les escoles adoptables.

Primer.—La llei especifica que en cada poble hi ha almenys una escola municipal establerta en un local apropiat. L'escola municipal és la que està organitzada pel municipi i està posada sota la direcció immediata de l'autoritat local, la qual en determina el règimen i el programa, nomena els mestres, fixa els sous i té cura del manteniment. Aquesta és l'escola pública o oficial.

Segon.—Els municipis poden adoptar les escoles que trobin en les condicions volgudes i que permetin de controlar llur valor. Aquestes condi-

cions són les següents: l'escola ha de estar establerta en un local apropiat; els membres del personal docent han d'ésser belgues i estar diplomats; el programa d'ensenyament ha de comprendre les matèries enumerades en la llei; l'escola ha d'estar sotmesa a la inspecció de l'estat. Pel fet de l'adopció, el pagament dels sous del professorat va a càrrec dels poders públics.

Tercer. Les escoles adoptables són les institucions privades que reuneixen les condicions legals de l'adopció, però que, de fet, no han estat admeses sota la direcció del municipi; estan, però, sotmeses a un cert control de governament, a canvi dels subsidis que reben de l'estat.

Les escoles municipals són, doncs, escoles oficials, mentre que les escoles adoptades i adoptables són escoles lliures. L'any 1928, el país comptava amb 8394 escoles primàries, de les que 5.090 eren oficials i 3.304 lliures. La població s'elevava a 811.077 alumnes (408.167 nois i 402.910 noies) que es subdividien com segueix: 420.109 a les escoles oficials, 390.968 a les escoles lliures.

Quina és la repartició de les escoles primàries segons els sexes? Sobre 8.394 escoles primàries, n'hi havia 3.257 per a nois, 2.851 per a noies i 2.286 de mixtes. El personal docent comprenia un total de 31.125 membres (23.941 laics i 7.184 religiosos). Els sous del professorat són els mateixos per a mestres i mestresses.

(seguirà)

Noves

● El dia 7 dels corrents se celebrà solemnement la recepció oficial del Mestre Fabra a la Universitat en mig d'un gran entusiasme per part dels representants del món universitari i cultural.

● El dia 14 finí la vaga dels estudiants de la Universitat i Facultat de Medicina, motivada per l'arbitrari comportament d'uns «guàrdies», als que, segons se'ns diu, es demanaran les oportunes responsabilitats.

● Els estudiants d'Arquitectura han protestat també durant una setmana de la desigualtat de tracte de què és objecte l'Escola de Barcelona respecte les altres de l'estat espanyol. El dia 16, davant les promeses de tenir en compte les seves justes aspiracions, es reintegraren a les classes.

● El nostre amic i col·laborador Francesc Canyelles celebra una exposició de pintures i dibuixos d'assumpes de mar a les Galeries Syra: va començar el dia 12 i acabarà el dia 25 d'aquest mes.

● La nova Junta de Govern de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya ha quedat formada així:

President, Joaquim Granados; sots-president, Camil Rovirosa; secretari, Manuel Giménez; sots-secretari, Lluís Suqué; tresorer, Assumpta Baró; cap de la Comissió de Cultura, Ernest Coromines; cap de la d'Esports, Ramon Roig; Cap de la de Propaganda, Joan Esteva, cap de la de l'Estudi del problema Social a la Universitat, J. Morros; cap de la de catalanització de la Universitat, Camil Bofill; cap de la de Relacions Exteriors, reservat al que delegui l'Associació de Filosofia.

● Dia 16: rebem «Ruta», butlletí mensual de la Federació Catalana de Estudiants Catòlics, amb un sumari

interessantíssim. No cal dir com celebrem la seva aparició i amb l'alegria que responem la seva crida de treballar ben agermanats per al bé de la nostra Universitat. Per molts anys!

● *Associació d'Alumnes de la Facultat de Dret* (F. N. E. C.).—El dia 9 del present mes celebrà assemblea en la que es ratificà l'acord de l'anterior, o sigui que els delegats al Claustre siguin nomenats per la Junta de l'Associació, fent remarcar que això no suposava pas la separació de la F. N. E. C.—El dia 16 se'n celebrà una altra per tal de presentar la dimissió la Junta. Dimecres vinent, dia 23 se celebraran noves eleccions.

● *Facultat de Medicina.*

—Han estat nomenats Doctors *honoris causa* de la Universitat de Montpeller els doctors Peyri i Ferrer Cagigal.

—*Associació Alumnes de la Facultat de Medicina.*—S'ha repartit un manifest invitant als associats a les votacions per a constituir nova Junta.

—*Associació d'Estudiants Catòlics de Medicina.*—La nova Junta ha quedat constituïda així: Primer curs, Collado i Griera; segon, Torrent i Rabassa; tercer, Pujol i Masdexart; quart, Melo i Sertran; cinquè, Vilaplana i Angel i Josep Bosch i Santandreu.—El dia 18, a l'estatge social, el Dr. M. Taure donà una conferència sota el títol de «Estudi de les imatges radiogràfiques en l'estòmac normal».

—*Societat Mèdico - Farmacèutica dels Sants Cosme i Damià.*—El dia 16 d'aquest mes començà un curs d'Embriologia de l'home i dels vertebrats; durarà fins el 31 de desembre.

—A l'Institut Policlínic es dona un curs de Diabetis a càrrec del Dr. Carrasco.

—A l'Institut Antituberculós (Passeig de la República, 20), del 2 al 19 de

desembre tindrà lloc un curset a càrrec del Dr. Xalabarder sobre «La col·lapsoteràpia en la tuberculosi pulmonar», i del 6 al 22 de desembre, un altre a càrrec del Dr. Tarruell, sobre «El laboratori en el diagnòstic de la tuberculosi».

— *Acadèmia de Medicina*: En la sessió científica del dia 9 el Dr. A. Brosa llegí la seva comunicació sobre «Les proteïnes vegetals en la dialèctica del lactant», i el Sr. Mas Alemany, féu una conferència titulada «Alguns avenços en la Veterinària».

● *Facultat de Farmàcia*.—Cursets complementaris i de formació professional: *Primer*: Anàlisi i síntesi de medicaments orgànics, professor C. Torres; de 1 de desembre a 31 de maig; hores de laboratori, de 10 a dos quarts de 2 i de 3 a 7; màxim d'alumnes, 10. *Segon*: Bromatologia aplicada, professor R. Casamada; de 1 de febrer a 20

de maig; hores de laboratori, de 4 a 6; màxim d'alumnes, 10. *Tercer*: Bacteriologia aplicada, professor J. Deulofeu; de 21 de novembre a 31 de març, tots els dijous, divendres i dissabtes, de 4 a 7; màxim d'alumnes 15. *Quart*: Anàlisis Clínics; professor, J. Amat; de 21 de novembre a 31 de març, tots els dilluns, dimarts i dimecres, de 4 a 6; màxim d'alumnes 15.

● *Associació d'Estudiants dels Instituts de Barcelona*. (A. E. I. B.): En la darrera Assemblea, que tingué lloc el propassat diumenge dia 13, resultà elegit el següent Consell gestor entre els alumnes i ex-alumnes: President, Josep Bernabé Oliva; Consellers, Srta. Batiste, companys Pujol, Ferrés, Fornet, Antonell, Anglas, Pinyol, Ferràndiz, Manén, Ludevid, Parés.

● Ha estat posat en llibertat el company René Llanas de Niubó. Enhorabona!

UNIVERSITAT CATALANA

(Butlletí de Subscripció)

En

qui viu a _____ carrer _____ n.º _____

se subscriu a UNIVERSITAT CATALANA, per _____ mesos.

Signatura i data:

Sr. Administrador, d'UNIVERSITAT CATALANA.

SASTRERIA F. VEHILS VIDAL

7, Plaça Universitat, 7

DIRECCIÓ: **M. PELLICER**

REBUDES LES MÉS GRANS COL·LECCIONS DE
«PANYOS» PER A LA PRESENT TEMPORADA.

Vestits a MIDA
des de 125 ptes.

Abrics ben fets des de 75 ptes.
Plomes superiors des de 16 pessetes

CAMISERIA F. VEHILS VIDAL

32 i 34, Avinguda Portal de l'Angel, 32 i 34

7, Plaça Universitat, 7

CAMISES amb coll OXFORD des de	7'75 ptes.
CAMISES amb coll SEMI-LLANA i corbata,	12'00 ptes.
CAMISES amb coll POPELIN des de	9'00 ptes.
PAIAMES POPELIN a	9'75 ptes.
PAIAMES FRANEL·LA a	14'00 ptes.
PAIAMES OXFORD a	18'00 ptes.

JOSEP PORTER

LLIBRETER

MONT-SIÓ, 3 BIS, PRAL. SEGONA

BARCELONA

APARTAT DE CORREUS, 574. Adreça telegràfica, «PORTELIBER»

COMPRA, VENDA I CANVI DE LLIBRES I GRÀFICS DE TOTES MENES

Incunables, Manuscrits, especialment en llengües romàniques
i amb miniatures, Obres esgotades. Impressions
modernes de luxe o limitades. Relligadures
artístiques o històriques. Gravats.
Dibuixos. Aquarel·les.
Autògrafs.

Informacions bibliogràfiques Formació i organització
de biblioteques Recerques d'obres esgotades o rares.
 Servei de liquidació de biblioteques Publicació
de Catàlegs per matèries de les obres que tenim en venda
 Van publicats catàlegs i llistes d'obres de les següents
especialitats bibliogràfiques: Bibliografia, Biblioàfilia, Incuna-
bles, Arqueologia, Belles Arts, Medicina, Dret, Religió. Amè-
rica, Catalunya, Espanya, Madrid, Barcelona, València, Viat-
ges, Música, Publicacions periòdiques i moltes d'altres
El darrer catàleg aparegut, contenint 2000 obres sobre Belles
Arts i Arqueologia, s'envia franc a qui el demani :: ::